

Практична робота №1

Тема: Визначення та розподіл витрат підприємства за класифікацією

Мета : Навчитись розподіляти елементи витрат за класифікаційними групами.

Завдання 1 : Розподілити наведені у таблиці витрати багатопродуктового підприємства за звітний період за зазначеними класифікаційними групами, поставивши у відповідній графі знак «+»

Елементи витрат	Витрати підприємства					
	виробничі	невиробн	прямі	непрямі	змінні	постійні
Основні матеріали						
Допоміжні матеріали: - для виготовлення продукції(фарби, лаки, кріпильні вироби) - для обслуговування устаткування (мастило, охолоджувальні речовини)						
Технологічний інструмент						
Електроенергія: - технологічного призначення - на освітлення						
Зарплата: - виробничих робітників на відрядних роботах - виробничих робітників на почасовій оплаті - управлінського та обслуговуючого персоналу цехів - спеціалістів заводоуправління						
Амортизація: - устаткування і будівель цехів - загальнозаводських приміщень						
Реклама						
Комісійні виплати, пов'язані з реалізацією продукції, % від обсягу продажу						

Завдання 2

Визначити цехову, виробничу і повну собівартість продукції, виготовленої в січні, за таких даних:

1. вартість витраченої сировини — $40 \cdot K$ тис. грн;
1. заробітна плата основних робітників — $125 \cdot K$ тис. грн;
2. нарахування на заробітну плату основних робітників — ? тис. грн;
3. витрати на утримання обладнання цехів підприємства — 18 тис. грн;
4. амортизація будівлі виробничого корпусу — 27 тис. грн;
5. витрати на оренду приміщення офісу — 19 тис. грн;
6. заробітна плата адміністративно-управлінського персоналу — $110 \cdot K$ тис. грн;
7. нарахування на заробітну плату адміністративно-управлінського персоналу — ? тис. грн;
8. витрати, пов'язані з дослідженням ринку — 15 тис. грн;
9. витрати на оплату енергії, спожитої підприємством під час виготовлення продукції — $17 \cdot K$ тис. грн.

Питання для захисту практичної роботи:

1. Поділ витрат за економічними елементами.
2. Прямі та непрямі витрати їх характеристика.
3. Змінні та постійні витрати їх характеристика.
4. У чому сутність граничних витрат?

Практична робота №2

Тема: Розподіл сукупних витрат на постійні і змінні .

Мета : Навчитись розподіляти елементи витрат за класифікаційними групами.

Методичні вказівки:

Показники виражаються відносними величинами і рівняння для їх визначення має такий вид:

$$(100 - R_{сп}) * I_v + R_{сп} = 100 * I_c,$$

де - $R_{сп}$ – частка постійних витрат у загальній їх сумі, %;

I_v – індекс зростання обсягу виробництва

I_c – індекс зміни загальних витрат

У завданні 3 необхідно скласти рівнянняг. В якому прибуток обчислюється як виручка мінус витрати. В першому випадку невідома величина рівняння – ціна, в другому – обсяг виробництва.

Завдання 1 : За звітний період обсяг виробництва збільшився на 20%, а сукупні виробничі витрати зросли на $(15 * K) \%$.

1. Визначити частку постійних витрат у їх загальній сумі за звітний період.
2. Обчислити, на скільки зростуть сукупні витрати у плановому періоді, якщо обсяг виробництва зросте на $(18 * K)\%$.
3. Визначити частку постійних витрат у плановому періоді.

Завдання 2 : За звітний період обсяг виробництва збільшився на 20%, а сукупні виробничі витрати зросли з 400 000 грн. до $460 000 * K$ грн.

1. Розподілити загальні витрати звітного періоду на змінні та постійні на основі їх динаміки.
2. Обчислити планові витрати, якщо обсяг виробництва в плановому періоді зросте на $(10 * K) \%$

Завдання 3 : Змінні витрати на один виріб становлять $700 \cdot K$ грн., постійні витрати за рік – 300 000 грн. Річний обсяг виробництва і продажу виробу – 1000 шт.

1. Визначити ціну виробу, за якої підприємство одержить 200 000 грн річного прибутку
2. Обчислити, на скільки треба збільшити обсяг виробництва, щоб одержати такий прибуток, знизивши визначену ціну на 10%

Питання для захисту практичної роботи:

1. Поняття сукупних витрат
2. Як розподіляються сукупні витрати на змінні та постійні?
3. За якими ознаками вивчається структура витрат
4. Економічне значення показника собівартості продукції
5. Поясніть співвідношення собівартості продукції і ціни

Практична робота

Тема: Розрахунок операційного і маржинального прибутку та операційного лівериджу

Мета: навчитись визначати показники CVP – аналізу (системи «витрати-випуск-прибуток»)

Методичні вказівки

Точку беззбитковості кожного виробу в багатопродуктовому виробництві можна визначити за умови встановлення його структури, тобто чіткого співвідношення між окремими виробами у загальному обсязі продукції. В цьому випадку спочатку визначається точка беззбитковості умовного виробу, до якого зведені реальні вироби на основі середньозваженого маржинального прибутку, тобто

$$N_{\text{бу}} = \frac{C_{\text{п}}}{\Pi_{\text{мсз}}},$$

де $\Pi_{\text{мсз}}$ — середньозважений маржинальний прибуток виробів.

Величина $\Pi_{\text{мсз}}$ обчислюється за формулою

$$\Pi_{\text{мсз}} = \sum_{i=1}^n \Pi_{\text{мі}} \cdot \text{Ч}_i,$$

де n — кількість виробів;

$\Pi_{\text{мі}}$ — маржинальний прибуток i -го виробу;

Ч_i — частка i -го виробу в загальному обсязі продукції.

Після цього обчислюється точка беззбитковості за кожним виробом:

$$N_{\text{бі}} = N_{\text{бу}} \cdot \text{Ч}_i,$$

де $N_{\text{бі}}$ — точка беззбиткового виробництва i -го виробу в натуральному вимірі.

Завдання

Задача 1 Підприємство виготовляє продукцію трьох видів: А, Б, В, інформацію про яку наведено в табл. 1

Таблиця 1

**ОБСЯГИ ПРОДАЖУ ПРОДУКЦІЇ ЗА МІСЯЦЬ,
ЇЇ СОБІВАРТІСТЬ ТА ЦІНИ**

Назва виробу	Обсяг продажу за місяць, шт.	Повна собівартість реалізованої продукції, грн, у т. ч. витрати		Ціна, грн
		постійні витрати	змінні витрати	
А	3 000*К	4 500	98 000	30
Б	4 500*К	8 775	195 000	52,5
В	7 500*К	10 300	200 000	38,5

1. Обчислити прибуток від операційної діяльності підприємства — весь та за видами продукції.
2. Обчислити маржинальний прибуток підприємства за місяць за видами продукції.
3. Визначити операційний леверидж за видами продукції
4. Зробити висновок щодо доцільності подальшого виробництва продукції кожного виду.

Задача 2. Підприємство виробляє три вироби, показники яких наведено у табл. 2. Загальні річні постійні витрати становлять 144 000 грн.*К

Таблиця 2

ПОКАЗНИКИ ВИРОБІВ

Виріб	Ціна, грн	Змінні витрати, грн	Маржинальний прибуток, грн	Частка у загальному випуску
А	100,0* к	60,0		0,30
Б	180,0* к	100,0		0,50

В	210,0*	110,0		0,20
к				

Визначити річний обсяг виробництва і продажу кожного виробу в заданій пропорції, який забезпечує беззбитковість виробництва.

Питання для заліку роботи:

1. Дати визначення маржинального прибутку.
2. Дати визначення операційного прибутку.
3. Як визначається точка беззбитковості?

Студент гр.._____

Практична робота №2

Тема: Розподіл сукупних витрат на постійні і змінні .

Мета : Навчитись розподіляти елементи витрат за класифікаційними групами.

Завдання 1 : За звітний період обсяг виробництва збільшився на 20%, а сукупні виробничі витрати зросли на $(15 * K) \% =$ _____

4. Визначити частку постійних витрат у їх загальній сумі за звітний період.
5. Обчислити, на скільки зростуть сукупні витрати у плановому періоді, якщо обсяг виробництва зросте на $(18 * K) \% =$ _____
6. Визначити частку постійних витрат у плановому періоді.

Висновок _____

Завдання 2 : За звітний період обсяг виробництва збільшився на 20%, а сукупні виробничі витрати зросли з 400 000 грн. до $460 000 * K$ грн. = _____

1. Розподілити загальні витрати звітного періоду на змінні та постійні на основі їх динаміки.
2. Обчислити планові витрати, якщо обсяг виробництва в плановому періоді зросте на $(10 * K) \% =$ _____

Висновок _____

Завдання 3: Змінні витрати на один виріб становлять $700 \cdot K$ грн. = _____, постійні витрати за рік – 300 000 грн. Річний обсяг виробництва і продажу виробу – 1000 шт.

3. Визначити ціну виробу, за якої підприємство одержить 200 000 грн річного прибутку
4. Обчислити, на скільки треба збільшити обсяг виробництва, щоб одержати такий прибуток, знизивши визначену ціну на 10%

Висновок _____

Питання для заліку роботи:

1. Поняття балансового прибутку
2. Поняття операційного прибутку
3. Як визначається виробнича і повна собівартість?

Практична робота

Тема: Розрахунок операційного і маржинального прибутку

Мета: навчитись визначати показники операційного і маржинального прибутку

Завдання

Задача 1 Підприємство виготовляє продукцію трьох видів: А, Б, В, інформацію про яку наведено в табл. 1

Таблиця 1 ОБСЯГИ ПРОДАЖУ ПРОДУКЦІЇ ЗА МІСЯЦЬ, ЇЇ СОБІВАРТІСТЬ ТА ЦІНИ

Назва виробу	Обсяг продажу за місяць, шт.	Повна собівартість реалізованої продукції, грн, у т. ч. витрати		Ціна, грн
		постійні витрати	змінні витрати	
А	3 000*К=	4 500	98 000	30
Б	4 500*К=	8 775	195 000	52,5
В	7 500*К=	10 300	200 000	38,5

1. Обчислити прибуток від операційної діяльності підприємства — весь та за видами продукції.

2. Обчислити маржинальний прибуток підприємства за місяць за видами продукції.

3. Зробити висновок щодо доцільності подальшого виробництва продукції кожного виду.

Висновок
